

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Att:

Deres ref.

Vår ref.
10/3310-11 664.0/TOH1

Dato:
Oslo, 21.12.2010

Høring - Stoltenbergutvalget: Rapport om narkotika

Vi viser til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 05.10.2010 med rapport om narkotika fra utvalg ledet av Thorvald Stoltenberg.

Utvalget foreslår 22 forskjellige tiltak, LO har valgt å fokusere og gi kommentar til 8 av forslagene i tillegg til en generell kommentar.

Generelt er rapporten en politisk og ideologisk rapport, mer enn en faglig rapport. En bredere faglig diskusjon ville styrket grunnlaget for å konkludere og utforme prioriteringer i politikken.

LO ville gjerne sett at utvalget var bredere faglig sammensatt, og vi etterspør en overordnet ideologisk debatt om verdier og prioriteringer i tilbudet til rusavhengige. Denne rapporten trekker slutninger på det praktiske og tiltaksmessige nivået uten en slik debatt som grunnlag.

LO mener også at utvalget burde forholdt seg mer til de allerede eksisterende tilbud om behandling som finnes i Norge. Det er mange tiltak og mye behandling som allerede eksisterer og fungerer. Det vil være bortkastet bruk av ressurser hvis vi nå skal bygge opp nye systemer og tilbud utenfor og ved siden av dagens system.

Det er bra at utvalget tar for seg utfordringene i Norge i sin helhet, men utfordringene er forskjellige i stor-byer og ellers i landet. Derfor bør det vurderes ulike tiltak tilpasset de utfordringer som finnes.

LO vil fremheve at det er viktig at overgangen mellom behandling i tverrfaglig, spesialiserte tilbud, (institusjon eller sykehus) stadig har utfordringer fordi samarbeidet mellom 1. og 2. linjen i helsetjenestene ikke er optimal. Problemstillingen er kjent og krever en målrettet innsats for å forbedre samarbeidet.

LO ønsker i denne sammenheng å sette fokus på at økonomiske hensyn ikke må gå foran behovet for behandling til de rusavhengige.

LO mener at utvalget har kommet med flere gode forslag til videre drøfting. Vi er imidlertid opptatt av at det må bevilges midler til oppfølging av tiltak foreslått i rapporten. LO oppfatter at en del av utvalgets forslag vil kreve mer ressurser enn det som er bevilget i dag, og myndighetenes mulighet til å styrke forebygging, behandling og oppfølging er avhengig av prioriteringer og nok ressurser i alle ledd.

Utvalget foreslår 22 tiltak. LO har valgt å fokusere på og kommentere 8 av forslagene.

Forslag 4; etablere tverrfaglige nemnder som vurderer tiltak for personer som pågripes for bruk og besittelse av narkotika.

Verktøyet Individuell Plan er forankret både i kommunehelsetjenesteloven, spesialisthelsetjenesteloven og pasientrettighetsloven. LO mener det vil være fornuftig å jobbe videre med dette som utgangspunkt, får å få det til å fungere i alle instanser, fremfor å etablere et nytt tiltak med tverrfaglige nemnder og støtter ikke forslaget.

Forslag 5; Videreutvikle sprøyteromsordningen til å bli et lavterskel brukersteder med helsetilbud og oppfølging.

Utvalget foreslår å endre sprøyterom til brukersteder. Det er uklart hvor mange og hvor disse stedene skal drives. Det foreslås heller ikke noe om hvordan disse skal finansieres eller drives. Det er mulig dette vil fungere i de største byene, men LO ser ikke at dette vil være et tiltak som vil fungere i alle landets kommuner. Her vil også de økonomiske utfordringer være store og LO støtter ikke tiltaket slik det foreligger.

Forslag 7; Intensivere kampen mot omsetning av narkotiske stoffer på internett.

LO mener at dette forslaget er positivt. Imidlertid foreslås det ikke noe om hvordan dette skal skje og dette må utredes nærmere.

Forslag 8; Prioritere midler til forskning om hvilke forebyggingstiltak som gir best resultater.

Det er åpenbart at det er riktig å prioritere sterkere å forebygge rusmisbruk enn å reparere. LO er positive til at myndighetene gjennom forskning skaffer seg bedre kunnskap om hvilke tiltak som gir best resultater og støtter forslaget.

Forslag 9; Etabler mottaks- og oppfølgingsentre over hele landet (MO-sentre)

LO mener det er et godt tiltak å etablere døgnåpne MO-sentre over hele landet. Imidlertid er vi kritiske til om de rusavhengige vil nå disse sentrene pga. små kommuner og til dels lange avstander. Vi tror ikke det er realistisk å klare å etablere disse i små kommuner, som sannsynlig ikke har tilgang til psykologer i stor nok grad. Videre er LO skeptisk til at det foreslås å bygge opp et nytt nivå i behandlingsskjeden. Man bør heller fokusere på, forbedre og forsterke det som allerede finnes i kommunene. I tillegg burde utvalget sett på tilbudet i forhold til samhandlingsreformen som er på trappene. Forslaget krever videre utredning.

Forslag 14; Gjør en trygg bo-situasjon til en del av behandlingen.

Utvalget mener at koordinatorene ved MO-sentrene må kunne tilby midlertidig overnatting når behovet er akutt, men primært hjelpe den enkelte rusmisbruker med å finne en fast bolig.

Nær 60 prosent av de om lag 6100 som er bostedsløse i Norge er avhengig av rusmidler. LO mener det er positivt og viktig at dette blir en del av tilbudet.

Forslag 19; *Start behandling med medisiner når den enkelte trenger det.*

LO er kritisk til at det stadig behandles mer med medikamenter. Vi mener det er grunnlag for å si at brukerne selv etterlyser et mer helhetligtilbud. Medikamenter må bli et tillegg til behandling og ikke selve behandlingen. LO ønsker heller et økt fokus på R (rehabilitering) i LAR (behandling med legemidler). Rus og psykiatri henger ofte sammen og begge må behandles. Fremtiden bør ikke være at mange bruker metadon, men heller får hjelp til å bli rusfrie.

Forslag 22; *Åpne for et tidsbegrenset forsøksprosjekt der behandling med heroin inkluderes i LAR (behandling med legemidler).*

Dette skal være et tilbud til de som ikke klarer å gjennomføre tradisjonell behandling. LO mener det ikke er belegg for å hevde at denne gruppen har bedre forutsetninger for å gjennomføre denne type behandling framfor tradisjonell behandling med eks. Metadon, og støtter mindretallets syn i rapporten, som går i mot behandling med heroin.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Ellen Stensrud
(sign.)

Turid Klette
(sign.)

Saksbeh: Tor Idar Halvorsen

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.